

Analiza struktury wynagrodzeń absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu kończących studia w latach 2011 i 2012

KRZYSZTOF SZWARC

Katedra Statystyki i Demografii, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Losy absolwentów wyższych uczelni są bardzo ważnym elementem analiz, pozwalającym określić ewentualny sukces młodych osób na rynku pracy. Otrzymywane wynagrodzenia to jeden z czynników pozwalających porównać sytuację danej osoby z sytuacją innych, czy to rówieśników, czy to absolwentów innych roczników. W niniejszym artykule przedstawiono strukturę miesięcznych wynagrodzeń (netto) osób, które ukończyły studia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w latach 2011 i 2012. Na podstawie kwartyli scharakteryzowano strukturę ich płac ogółem. Ponadto dokonano porównania zarobków według takich cech, jak: płeć, fakt podejmowania stałej pracy podczas studiów, miejsce zamieszkania, awans w roku poprzedzającym badanie, sektor zatrudnienia i studia ukończone na określonym wydziale. W analizie wykorzystano dane z „Badania losów absolwentów UEP”.

Słowa kluczowe: absolwenci, wynagrodzenia, rynek pracy.

Wprowadzenie

Sytuacja absolwentów wyższych uczelni na rynku pracy rozpatrywana jest zazwyczaj przez pryzmat otrzymywanych wynagrodzeń. Są one bowiem podstawowym źródłem dochodu, a także wyznacznikiem pozycji społecznej danej osoby czy też gospodarstwa domowego. Wysokość zarobków ma również znaczenie dla władz uczelni. Jest to bowiem jeden z możliwych czynników określających sukces absolwentów w pracy zawodowej. Porównanie karier osób kończących różne uczelnie czy też kierunki studiów może pomóc potencjalnym kandydatom w wyborze

właściwej drogi rozwoju. Ostatnio zyskały popularność rankingi wynagrodzeń według różnych kategorii (por. wynagrodzenia.pl; GUS, 2012). Analiza zróżnicowania płac podejmowana była również przez wielu badaczy (np. Hall i in., 2012; Hagedorn i in., 2013; Katz i in., 1995).

Celem artykułu jest opracowanie profilu absolwenta studiów II stopnia Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, charakteryzującego się relatywnie najwyższym wynagrodzeniem. Cechami segmentacyjnymi były:

- płeć,
- fakt podejmowania stałej pracy już w trakcie studiów,
- miejsca zamieszkania,
- fakt awansu w pierwszym roku po ukończeniu studiów,
- sektor zatrudnienia,
- studia ukończone na określonym wydziale.

Dokonano również porównania wynagrodzeń absolwentów studiów II stopnia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu (UEP) z dwóch lat: 2011 i 2012. Dane do analizy pochodziły z „Badania losów absolwentów UEP”, prowadzonego w ramach projektu „Kadry dla Gospodarki”. Pierwsza edycja badania została przeprowadzona na przełomie listopada i grudnia 2012 roku i objęła osoby kończące studia w 2011 roku, druga edycja miała miejsce rok później i swoim zasięgiem objęła abiturientów z 2012 roku. Za pierwszym razem ankietę wypełniło 426 osób, natomiast za drugim razem uzyskano odpowiedzi od 526 respondentów.

Do analizy struktury wynagrodzeń wykorzystano kwartyle oraz pozycyjny współczynnik zmienności¹, z kolei do oceny dynamiki zmian badanego zjawiska wykorzystano indeksy indywidualne. W wypełnianej przez siebie ankiecie absolwenci wskazywali opcję spośród zaproponowanych przez organizatorów badania przedziałów płac. Taką sumę otrzymywali ze wszystkich źródeł w momencie badania (na rękę). Kategorie te tworzyły szereg otwarty, dlatego też nie zastosowano miar klasycznych.

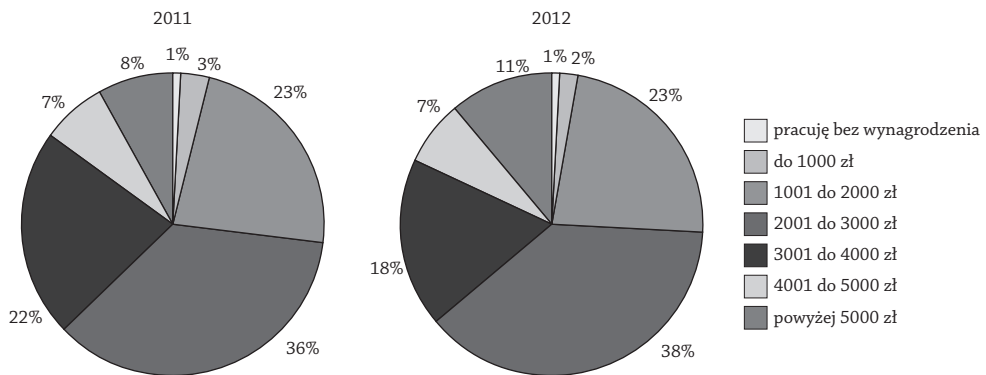
Wynagrodzenia ogółem

Dwanaście miesięcy po studiach w nieco lepszej sytuacji na rynku pracy byli absolwenci z roku 2012. Zwiększył się odsetek otrzymujących więcej niż 5000 zł (rysunek 1). W obydwu edycjach badania dominowali absolwenci zarabiający od 2001 zł do 3000 zł.

¹ Ze względu na charakter danych niemożliwe było zastosowanie parametrów klasycznych; pozycyjny współczynnik zmienności pozwala na ocenę zróżnicowania tak naprawdę połowy jednostek, posiadających wartości cechy z przedziału od kwartyła I do kwartyła III (Chromińska, Ignatczyk, 2013).

Absolwenci UEP z 2011 roku pobierali nieco niższe płace. Wszystkie kwartyle dla tej grupy badanych osób były niższe niż rok później (tabela 1). Badani respondenci, kończący studia w roku 2012, charakteryzowali się medianą o 9 zł wyższą niż absolwenci z roku poprzedniego, co stanowiło wzrost o 0,3%. Większy wzrost odnotowano na poziomie kwartyli I i III – odpowiednio o 3,3% i 2,5%. W obydwu edycjach badania absolwenci charakteryzowali się zróżnicowaniem ze względu na otrzymane płace; było ono na podobnym, umiarkowanym poziomie (pozytywny współczynnik zmienności wyniósł 30,5% w roku 2011 i 30,9% w roku 2012).

Rysunek 1. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 1. Kwartyle wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 oraz dynamika zmian

Kwartyl	Absolwenci z roku		Rok 2011=100
	2011	2012	
Kwartyl I	1 924,47 zł	1 988,39 zł	103,3
Mediana	2 635,62 zł	2 644,56 zł	100,3
Kwartyl III	3 533,26 zł	3 620,79 zł	102,5

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

W momencie ukończenia studiów absolwenci UEP wypełniali krótką ankietę, w której m.in. odpowiadali na pytanie: „Jaką minimalną płacę byłbyś/byłabyś w stanie zaakceptować (lub zaakceptowałeś/zaakceptowałaś), podejmując stałą pracę?”. Dokonano konfrontacji deklarowanej kwoty z otrzymywaną rok po studiach. W obydwu edycjach badania okazało się, że w większości przypadków faktyczne wynagrodzenie jest równe lub wyższe od zakładanego. W roku 2012 47%

absolwentów otrzymywało płace wyższe od wskazanego wynagrodzenia, a tylko 13% – niższe. Z kolei w roku 2013 zarobki przekraczające deklarowaną kwotę miało 43% kończących studia w roku 2012, a 14% – niższe (tabela 2).

Tabela 2. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według kwoty wynagrodzenia deklarowanego przy rozpoczęciu pracy oraz otrzymywanego

ABSOLWENCI Z ROKU 2011						
Kwota deklarowana (w złotych)	Otrzymywane wynagrodzenie (w złotych)					Ogółem (w %)
	do 1000 (w %)	1001–2000 (w %)	2001–3000 (w %)	3001–5000 (w %)	powyżej 5000 (w %)	
do 1000	0	0	0	0	0	0
1001–2000	3	17	18	7	1	45
2001–3000	1	6	17	15	3	41
3001–5000	0	0	2	6	3	12
powyżej 5000	0	0	0	0	1	1
Ogółem	4	23	37	29	8	100
ABSOLWENCI Z ROKU 2012						
Kwota deklarowana (w złotych)	Otrzymywane wynagrodzenie (w złotych)					Ogółem (w %)
	do 1000 (w %)	1001–2000 (w %)	2001–3000 (w %)	3001–5000 (w %)	powyżej 5000 (w %)	
do 1000	0	0	0	0	0	0
1001–2000	2	15	17	4	0	38
2001–3000	1	6	18	13	4	41
3001–5000	0	1	2	7	5	16
powyżej 5000	0	0	1	1	2	5
Ogółem	3	23	38	25	11	100

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP” (wytłuszczono odsetek absolwentów otrzymujących wynagrodzenie zgodne z deklarowanym).

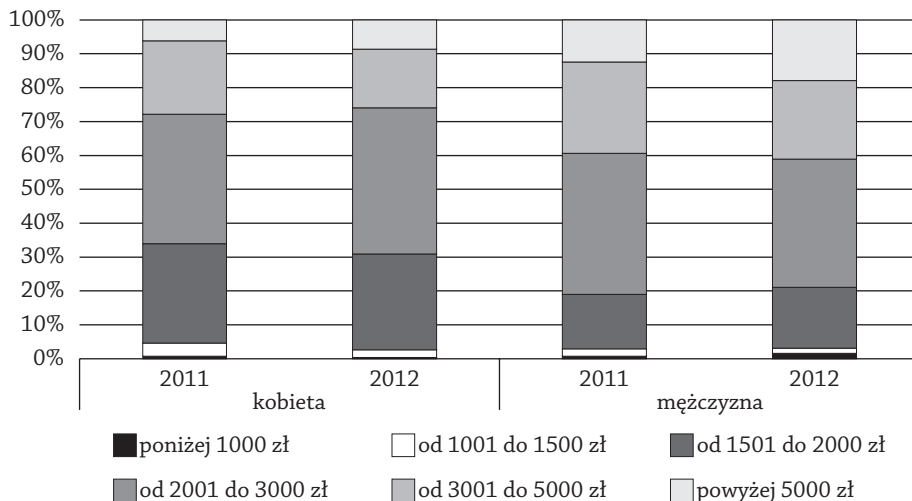
Wynagrodzenia według cech absolwentów

PŁEĆ

Analizując strukturę otrzymywanych wynagrodzeń według płci, można zauważyć, iż mężczyźni otrzymują wyższe płace niż kobiety. Blisko połowa z nich w obydwu edycjach badania wskazała na kwoty przekraczające 3000 zł, podczas gdy odsetek kobiet w tym przedziale wynosił około 30% (rysunek 2). To oznacza, że wyższe dla

mężczyzn są pozycyjne miary przeciętne. Wśród absolwentów z roku 2012 mediana wynagrodzenia dla osób płci męskiej jest o ponad 400 zł wyższa niż dla osób płci żeńskiej. Z kolei kwartyl trzeci dla tej samej grupy respondentów jest większy wśród mężczyzn o ponad 700 zł (tabela 3). W przypadku kobiet, które ukończyły studia w 2012 roku, zmniejszyła się kwota oddzielająca 75% najniżej zarabiających od 25% zarabiających najwięcej (o blisko 50 zł, co stanowi 1,4% wartości dla grupy z roku 2011), natomiast dla mężczyzn o nieco ponad 40 zł (1,1% w porównaniu z rokiem poprzednim) zmalał kwartyl pierwszy (tabela 4). Wśród kobiet odnotowano nieznaczny spadek zróżnicowania (pozycyjny współczynnik zmienności zmalał z 31,7% do 28,7%), natomiast wśród mężczyzn odnotowano wzrost (z 29,1% do 32,7%).

Rysunek 2. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według płci

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 3. Kwartyle wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według płci

Kwartyle	Kobieta		Mężczyzna	
	2011	2012	2011	2012
Kwartyl 1	1 741,13 zł	1 836,29 zł	2 215,91 zł	2 174,61 zł
Mediana	2 490,90 zł	2 501,00 zł	2 825,32 zł	2 903,78 zł
Kwartyl 3	3 317,96 zł	3 270,23 zł	3 859,11 zł	4 076,00 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 4. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według płci

Kwartyle	Kobieta	Mężczyzna
	Rok 2011 = 100	
Kwartył 1	105,5	98,1
Mediana	100,4	102,8
Kwartył 3	98,6	105,6

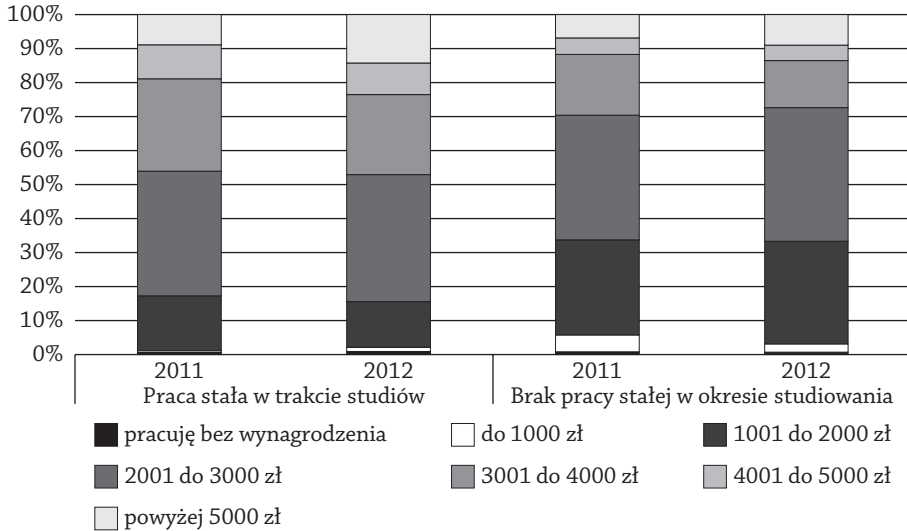
Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

FAKT PODEJMOWANIA STAŁEJ PRACY W TRAKCIE STUDIÓW

Ważnym aspektem w analizie karier absolwentów jest posiadanie pracy zarobkowej w trakcie studiów. Osoby pracujące podczas studiów mogą wykazać się pewnym doświadczeniem, co niewątpliwie jest dla nich korzystne z punktu widzenia ścieżki zawodowej. Spośród absolwentów z roku 2011 42% podejmowało stałą pracę już przed ukończeniem studiów, a odsetek takich absolwentów z roku 2012 wynosił 45%. Jak ważny jest to aspekt, ukazują dane przedstawione na rysunku 3. W obydwu edycjach badania blisko 50% absolwentów podejmujących stałą pracę już w trakcie studiów zarabiała powyżej 3000 zł. Odsetek ten dla osób nieposiadających pracy przed ukończeniem studiów oscylował w obydwu edycjach wokół 30%.

O randze omawianego aspektu świadczą wartości kwartyli wynagrodzenia w obydwu badaniach. Wszystkie miary są wyższe dla absolwentów pracujących w trakcie studiów o około 500 zł, a w przypadku kwartyła trzeciego nawet o ponad 750 zł (tabela 5). Ponadto dla osób posiadających zatrudnienie przed ukończeniem nauki odnotowano wzrost omawianych parametrów w porównaniu z rokiem wcześniejszym, podczas gdy dla osób niepodejmujących wcześniej pracy wzrósł jedynie kwartył pierwszy (tabela 6). O ile w roku 2011 zróżnicowanie absolwentów było większe wśród osób, które nie pracowały w trakcie studiów (32,2% wobec 27% dla pracujących), o tyle rok później obydwie te grupy charakteryzowały się dyspersją na podobnym poziomie (dla obydwu grup współczynnik zmienności wyniósł nieco poniżej 30%).

Rysunek 3. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według faktu podejmowania pracy przed ukończeniem studiów

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 5. Kwartyle wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według faktu podejmowania pracy przed ukończeniem studiów

Kwartyle	Praca stała w trakcie studiów		Brak pracy stałej w trakcie studiów	
	2011	2012	2011	2012
Kwartyl 1	2 213,12 zł	2 253,81 zł	1 689,41 zł	1 725,14 zł
Mediana	2 894,94 zł	2 922,35 zł	2 445,44 zł	2 425,78 zł
Kwartyl 3	3 776,51 zł	3 938,50 zł	3 262,36 zł	3 176,00 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 6. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według faktu podejmowania pracy przed ukończeniem studiów

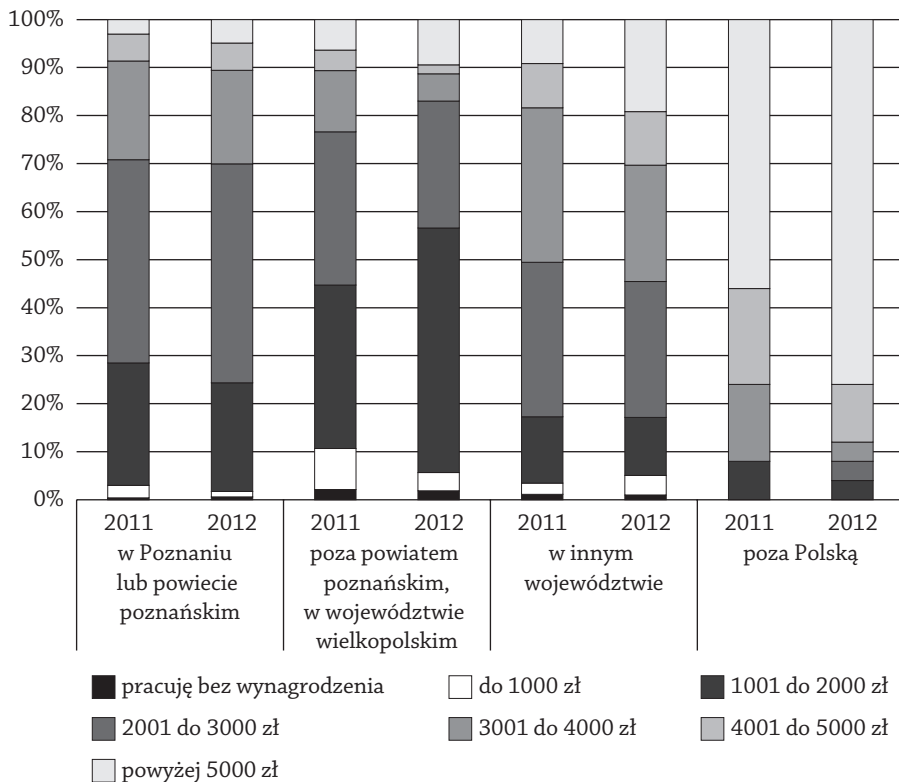
Kwartyle	Praca stała w trakcie studiów	Brak pracy stałej w trakcie studiów
	Rok 2011 = 100	
Kwartyl 1	101,8	102,1
Mediana	100,9	99,2
Kwartyl 3	104,3	97,4

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Dla wielu studentów miejsce nauki pozostaje przyszłym miejscem zamieszkania. W ośrodku akademickim jest lepsza perspektywa znalezienia dobrej pracy niż w rodzinnym środowisku. Jednak co odważniejsi podejmują wyzwanie i wyjeżdżają, nierzadko za granicę. Jak wykazały badania prowadzone wśród studentów UEP w 2009 roku, 45% respondentów było gotowych na wyjazd do pracy za granicę, a 60% było skłonnych zmienić miejsce zamieszkania w kraju² (Szwarc, 2012).

Rysunek 4. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według miejsca zamieszkania

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

² Odpowiadając na pytanie: „Na co byłbyś/byłabyś skłonny/sklonna się zdecydować, podejmując stałą pracę?”, respondentom pozwolono podać kilka możliwości.

Z kolei „Badania losów absolwentów UEP” ukazują, że wyższe płace otrzymują mieszkający poza Polską, a nawet w innym województwie niż wielkopolskie (rysunek 4). Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że wśród analizowanych absolwentów osoby, które wyemigrowały, stanowiły niewielki odsetek – w obydwu edycjach badania było to po 25 osób.

Połowa emigrujących absolwentów UEP z roku 2011 rok po ukończeniu studiów zarabiała ponad 6000 zł. Rok później absolwenci mieszkający za granicą charakteryzowali się medianą wynagrodzeń na poziomie blisko 7000 zł. Relatywnie wysokimi zarobkami wykazali się również abiturienti, którzy opuścili Wielkopolskę, ale zostali w kraju (tabela 7). Warto zwrócić uwagę, że najniższe płace otrzymywali absolwenci, którzy mieszkali poza powiatem poznańskim, ale nadal w województwie wielkopolskim. Na dodatek w ich przypadku zarobki osób, które ukończyły uczelnię w 2012 roku, były niższe od zarobków rocznika wcześniejszego. Mediana w tym przypadku zmniejszyła się o blisko 14%. Najmniejszym zróżnicowaniem płac charakteryzowali się absolwenci z Poznania i okolic – współczynnik zmienności w obydwu edycjach badania oscylował wokół 25%. Z kolei największą dyspersję odnotowano wśród osób, które wyjechały za granicę w trakcie pierwszej edycji badania – względna miara zróżnicowania wyniosła 42,2% (co wskazuje na umiarkowane zróżnicowanie), jednak w kolejnym roku współczynnik zmienności zmalał do poziomu 26%.

Tabela 7. Kwartyle wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według miejsca zamieszkania

Kwartyle	Wynagrodzenia w Poznaniu lub powiecie poznańskim	Wynagrodzenia poza powiatem poznańskim, w województwie wielkopolskim	Wynagrodzenia w innym województwie	Wynagrodzenia poza Polską
	absolwenci z roku 2011			
Kwartył 1	1 864,97 zł	1 422,88 zł	2 242,07 zł	4 051,00 zł
Mediana	2 509,85 zł	2 167,67 zł	3 018,86 zł	6 167,67 zł
Kwartył 3	3 205,55 zł	2 951,00 zł	3 795,64 zł	9 251,00 zł
absolwenci z roku 2012				
Kwartył 1	2 015,15 zł	1 380,63 zł	2 277,79 zł	5 251,00 zł
Mediana	2 563,89 zł	1 871,37 zł	3 188,50 zł	6 786,71 zł
Kwartył 3	3 262,03 zł	2 697,43 zł	4 478,27 zł	8 782,25 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 8. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według miejsca zamieszkania

Kwartyle	Wynagrodzenia w Poznaniu lub powiecie poznańskim	Wynagrodzenia poza powiatem poznańskim, w województwie wielkopolskim	Wynagrodzenia w innym województwie	Wynagrodzenia poza Polską
	Rok 2011 = 100			
Kwartyl 1	108,1	97,0	101,6	129,6
Mediana	102,2	86,3	105,6	110,0
Kwartyl 3	101,8	91,4	118,0	94,9

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

FAKT AWANSU ZAWODOWEGO

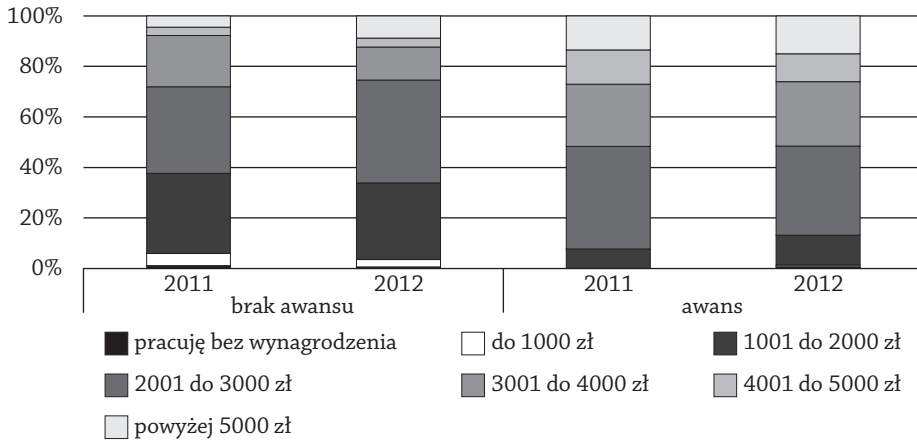
Mobilność w górę w hierarchii pionowej oznacza w wielu przypadkach wzrost wynagrodzenia. Wśród badanej grupy absolwentów, ci, którzy uzyskali awans w roku poprzedzającym badanie, mieli wyższe płace (rysunek 5). Połowa respondentów, którzy osiągnęli postęp w hierarchii, zarabiała powyżej 3000 zł (w obydwu badanych okresach wartości te były bardzo podobne), i są to kwoty zbliżone do wartości kwartyli trzeciego, obliczonego na podstawie danych osób, które nie awansowały w ciągu roku po studiach (tabela 9). Wśród osób, które nie otrzymały awansu, zmniejszyło się zróżnicowanie według płac (z 32,8% do 27,6%), natomiast wśród absolwentów, którzy uzyskali awans, współczynnik zmienności w obydwu edycjach utrzymywał się na poziomie wskazującym na małe zróżnicowanie (28,5%).

Tabela 9. Kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według awansu zawodowego w roku poprzedzającym badanie

Kwartyle	Brak awansu		Awans	
	2011	2012	2011	2012
Kwartyl 1	1 602,74 zł	1 707,99 zł	2 425,60 zł	2 335,42 zł
Mediana	2 361,22 zł	2 397,00 zł	3 066,79 zł	3 063,50 zł
Kwartyl 3	3 151,00 zł	3 032,25 zł	4 155,76 zł	4 094,75 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Rysunek 5. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według awansu zawodowego w roku poprzedzającym badanie

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 10. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według awansu zawodowego w roku poprzedzającym badanie

Kwartyle	Brak awansu	Awans
	Rok 2011 = 100	
Kwartyl 1	106,6	96,3
Mediana	101,5	99,9
Kwartyl 3	96,2	98,5

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

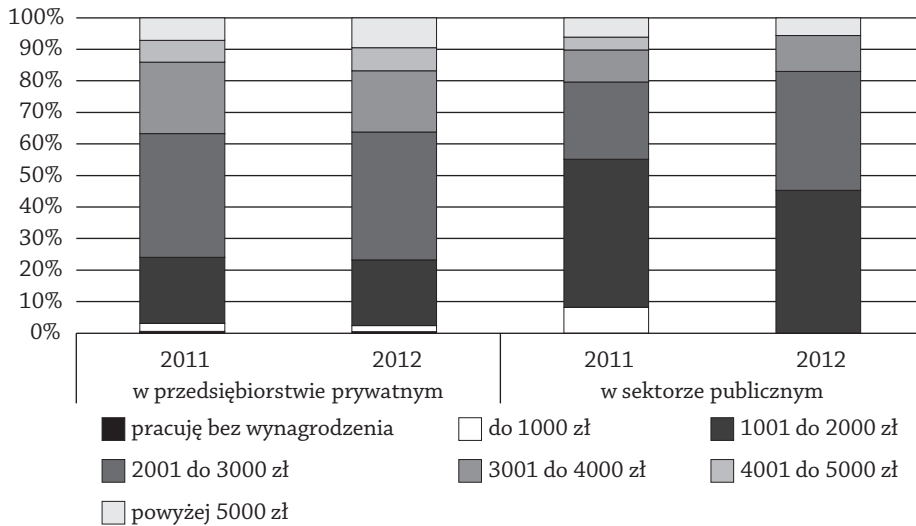
Wartości kwartyli dla osób z awansem nieznacznie zmalały w roku 2013 w stosunku do poprzedniego, najbardziej kwartyl I – o 3,7%. Z kolei dla osób bez awansu zmalała jedynie wartość ostatniej wartości ćwiartkowej – o 3,8% (tabela 10).

SEKTOR ZATRUDNIENIA

Zdecydowana większość absolwentów UEP pracowała w sektorze prywatnym. Osoby zatrudnione w sektorze publicznym stanowiły w roku 2012 12%, a w 2013 11% wszystkich badanych rok po studiach. Nie jest to dziwne, zważywszy na fakt, że w prywatnych przedsiębiorstwach płace były wyższe w obydwu edycjach

(rysunek 6). Blisko 40% absolwentów z obydwu roczników, którzy znaleźli zatrudnienie w prywatnych firmach, otrzymywało co najmniej 3000 zł. Analogiczne kwoty pobierało około 20% osób z zakładów publicznych.

Rysunek 6. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według sektora zatrudnienia

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Mediana wynagrodzeń dla absolwentów z roku 2011, pracujących w sektorze prywatnym, była o około 800 zł większa niż w sektorze publicznym. Wśród absolwentów z roku 2012 ta dysproporcja była już mniejsza, ale i tak wynosiła blisko 550 zł (tabela 11). Duża różnica w zróżnicowaniu wynagrodzeń w obydwu sektorach miała miejsce wśród osób kończących studia w roku 2011 – sięgała ponad 10 punktów procentowych. Dla podzbiorowości zatrudnionych w sektorze publicznym otrzymano współczynnik zmienności na poziomie 38,4%, podczas gdy dla pracujących w przedsiębiorstwach prywatnych 28%. W kolejnej edycji względna miara dyspersji w obydwu grupach kształtowała się na poziomie około 29%.

Omawiane parametry nie uległy znaczącym zmianom w dwóch porównywanych okresach wśród absolwentów pracujących w sektorze prywatnym. Większa dynamika została zaobserwowana dla osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach publicznych. Kwartył pierwszy wzrósł o 14,2%, a mediana o 12,3%. Jedynie kwartył trzeci uległ nieznacznemu zmniejszeniu (tabela 12).

Tabela 11. Kwartyle wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według sektora zatrudnienia

Kwartyle	Wynagrodzenie w przedsiębiorstwie prywatnym		Wynagrodzenie w sektorze publicznym	
	2011	2012	2011	2012
Kwartyl 1	2 024,72 zł	2 044,86 zł	1 359,70 zł	1 553,08 zł
Mediana	2 661,58 zł	2 661,82 zł	1 892,30 zł	2 126,00 zł
Kwartyl 3	3 516,82 zł	3 580,27 zł	2 813,50 zł	2 788,50 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 12. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według sektora zatrudnienia

Kwartyle	Wynagrodzenie w przedsiębiorstwie prywatnym	Wynagrodzenie w sektorze publicznym
	Rok 2011 = 100	
Kwartyl 1	101,0	114,2
Mediana	100,0	112,3
Kwartyl 3	101,8	99,1

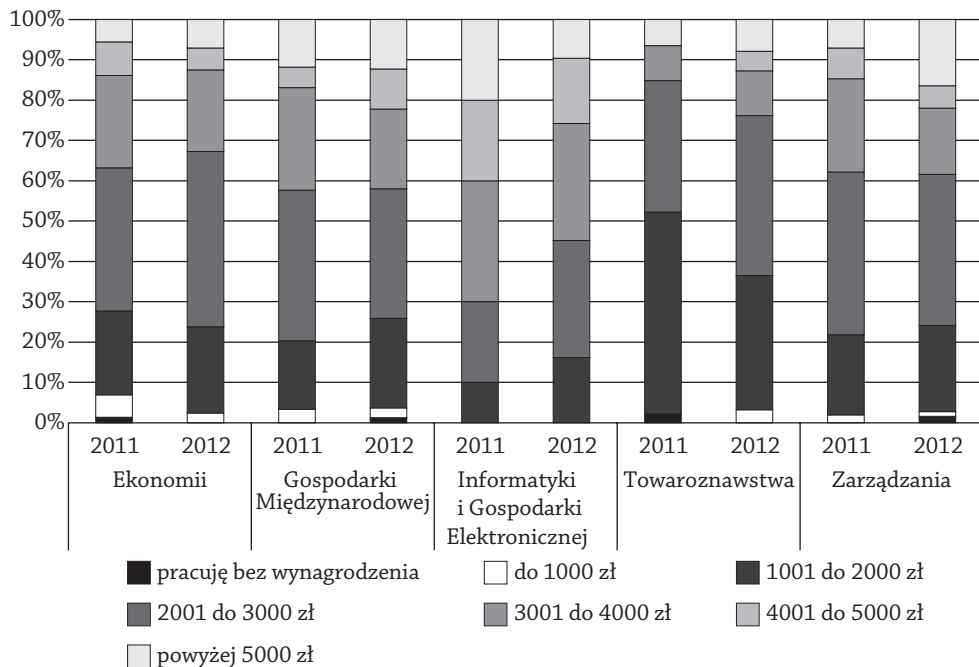
Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

WYDZIAŁ

Zbadano absolwentów wszystkich 5 wydziałów UEP: Ekonomii, Gospodarki Międzynarodowej, Informatyki i Gospodarki Elektronicznej, Towaroznawstwa, Zarządzania. W obydwu edycjach badania najwyższą medianą wynagrodzeń charakteryzowali się absolwenci Wydziału Informatyki i Gospodarki Elektronicznej – to jedyna grupa abiturientów, którzy w połowie przypadków zarabiali powyżej 3000 zł. Warto zwrócić uwagę, że wśród osób kończących studia na omawianym wydziale w 2011 roku mediana była wyższa niż kwartył trzeci na wydziałach Ekonomii, Towaroznawstwa i Zarządzania. Generalnie absolwenci Wydziału Towaroznawstwa charakteryzowali się najniższymi wskaźnikami, a środkowa wartość wynagrodzeń otrzymywanych w 2012 roku stanowiła niewiele ponad połowę mediany absolwentów z Wydziału Informatyki i Gospodarki Elektronicznej (tabela 13). Jednak Wydział Towaroznawstwa jest jedynym, na którym mediana zwiększyła się w roku 2013 w porównaniu z rokiem 2012 (tabela 14). Wśród absolwentów Wydziału Ekonomii i Wydziału Towaroznawstwa odnotowano zmniejszenie zróżnicowania płac (współczynnik zmienności zmalał odpowiednio z 31,4%

do 26% i z 31,8% do 28,1%). Relatywnie duże wzrosty dyspersji wystąpiły wśród absolwentów Wydziału Gospodarki Międzynarodowej i Wydziału Zarządzania (odpowiednio z 27,9% do 34,6% oraz z 27,3% do 33,3%).

Rysunek 7. Struktura absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wynagrodzenia otrzymywanego rok po ukończeniu studiów oraz według wydziału

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 13. Kwartyły wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z lat 2011 i 2012 według wydziału

Kwartyły	Wydział				
	Ekonomii	Gospodarki Międzynarodowej	Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	Towaroznawstwa	Zarządzania
	absolwenci z roku 2011				
Kwartył 1	1 867,67 zł	2 126,00 zł	2 751,00 zł	1 457,52 zł	2 080,37 zł
Mediana	2 628,45 zł	2 796,45 zł	3 667,67 zł	1 957,52 zł	2 699,41 zł
Kwartył 3	3 516,15 zł	3 684,33 zł	4 751,00 zł	2 701,00 zł	3 556,56 zł

Kwartyle	Wydział				
	Ekonomii	Gospodarki Międzynarodowej	Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	Towaroznawstwa	Zarządzania
	absolwenci z roku 2012				
Kwartyl 1	2 028,40 zł	1 959,33 zł	2 306,56 zł	1 655,76 zł	2 023,06 zł
Mediana	2 603,74 zł	2 751,00 zł	3 167,67 zł	2 341,00 zł	2 692,18 zł
Kwartyl 3	3 383,35 zł	3 860,38 zł	4 051,00 zł	2 971,00 zł	3 817,67 zł

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Tabela 14. Dynamika zmian kwartyli wynagrodzeń otrzymywanych rok po studiach przez absolwentów UEP z roku 2012 w porównaniu z rokiem 2011 według wydziału

Kwartyle	Wydział Ekonomii	Wydział Gospodarki Międzynarodowej	Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	Wydział Towaroznawstwa	Wydział Zarządzania
	Rok 2011 = 100				
Kwartyl 1	108,6	92,2	83,8	113,6	97,2
Mediana	99,1	98,4	86,4	119,6	99,7
Kwartyl 3	96,2	104,8	85,3	110,0	107,3

Źródło: obliczenia własne na podstawie „Badania losów absolwentów UEP”.

Podsumowanie

Podjmując edukację na renomowanej uczelni wyższej, jaką jest Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, młodzi ludzie liczą na to, że uzyskają kompetencje uprawniające do zdobycia dobrej pracy (Andrzejczak, 2012). Wśród absolwentów tej uczelni byli tacy, którzy pracowali bez wynagrodzenia, ale i tacy, którzy zarabiali więcej niż 10 000 zł. Na podstawie przeprowadzonej analizy można podjąć próbę wskazania profilu osoby kończącej studia, która na rynku pracy – już w pierwszym roku po ukończeniu studiów – będzie w korzystniejszej sytuacji zawodowej. Badanie wykazało, że więcej szans na zrobienie kariery zawodowej, utożsamianej z wysokim wynagrodzeniem, mają mężczyźni, absolwenci Wydziału Informatyki i Ekonometrii, którzy pracę stałą podjęli już w trakcie studiów. Ponadto lepsze

perspektywy zawodowe mają osoby, które po zakończeniu edukacji wyjechały za granicę i zatrudnione zostały w prywatnym przedsiębiorstwie. Swoim zaangażowaniem w ciągu roku od ukończenia studiów zapracowały na awans i dzięki temu zwiększyły swoje szanse na wyższą pensję.

Obydwie edycje badania były przeprowadzone w odstępie jednego roku kalendarzowego. To zbyt krótki okres, by spodziewać się dużej zmiany w poziomie wynagrodzeń. Owszem, zdarzały się wzrosty lub spadki obliczonych parametrów, ale były to ledwie kilkuprocentowe, rzadko kilkunastoprocentowe poprawy lub pogorszenia.

Bibliografia

- Andrzejczak A. (2012), *Dylematy i wyzwania kształcenia ekonomistów w szkołach wyższych*, „Zeszyty Naukowe UEP”, nr 240.
- Chromińska M., Ignatczyk W. (2013), *Statystyka. Teoria i zastosowanie*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań.
- Hagedorn M., Manovskii I. (2013), *Job Selection and Wages over the Business Cycle*, „American Economic Review”, Vol. 103, No. 2.
- Hall R.E., Krueger A.B. (2012), *Evidence on the Incidence of Wage Posting, Wage Bargaining, and On-the-Job Search*, „American Economic Journal: Macroeconomics”, Vol. 4, No. 4.
- Katz L.F., Loveman G.W., Blanchflower D.G. (1995), *A Comparison of Changes in the Structure of Wages in Four OECD Countries*, „Differences and Changes in Wage Structures”, University of Chicago Press, Chicago.
- Szwarc K. (2012), *Oczekiwania studentów UEP wobec przyszłego pracodawcy*, „Edukacja Ekonomistów i Menedżerów”, nr 3 (25).

Summary

Analysis of Salaries of Graduates of Poznan University of Economics within 2011–2012

Being a university graduate is expected to determine a possible success in the labour market. The salaries earned are in fact one of the factors that allow a person to compare the situation with graduates of other tertiary educational institutions. This paper presents the structure of monthly salaries (net) of those who completed left education at the Poznan University of Economics within 2011–2012. The

premises for the a comparison of the wage bills of individual graduates are as follows: gender, place of residence, having a job or not while studding, employment sector and faculty completed. All the data source is Fates Alumni UEP.

Keywords: graduates, salaries, labour market.

Резюме

Анализ структуры вознаграждений выпускников Экономического университета в Познани, закончивших обучение в 2011–2012 годах

Судьбы выпускников вузов являются очень важным элементом, позволяющим определить возможный успех молодых людей на рынке труда. Получаемые ими вознаграждения – это один из факторов, позволяющих сравнить положение данного лица с другими, т.е. либо с ровесниками, либо с выпускниками других годов. В настоящей статье представлена структура месячных вознаграждений (нетто) выпускников, которые окончили Экономический университет в Познани в 2011 и 2012 годах. На основании квартилей охарактеризована структура зарплат в целом. Кроме того проведено сравнение заработков по таким критериям как: пол, факт совмещения учебы в вузе с постоянной работой, место жительства, получение повышения в год, предшествующий исследованию, сектор, в котором занят выпускник и окончанный факультет. В анализе использованы данные Исследования судеб выпускников ЭУП.

Ключевые слова: выпускники, вознаграждения, рынок труда.

Dr Krzysztof Szwarc

Adiunkt w Katedrze Statystyki i Demografii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Od 2011 roku jest członkiem zespołu badającego losy absolwentów UEP, a od 2013 roku bierze udział w międzynarodowym projekcie polegającym na badaniu jakości życia dzieci na świecie *Childrens' Worlds – International Study of Children's Well-being* (ISCWeB). Główne obszary badawcze to demografia oraz poziom życia ludności. Od 2003 roku pełni funkcję Opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Młodych Statystyków i Demografów.

